

سنجش احساس امنیت شهروندان در شهر جدید هشتگرد

علیرضا بزرگوار - دانشجوی دکتری برنامه ریزی شهری پژوهشگاه شاخص پژوه دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
کرامتاله زیاری* - استاد گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه تهران، تهران، ایران
مسعود تقوایی - استاد گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

چکیده

امنیت، احساس آرامش و اطمینان از عدم تعرض به جان، مال و سایر حقوق انسان است. این ارزش انحصاری، یکی از ضرورت‌های زندگی فردی و اجتماعی است. به دنبال افزایش جمعیت و گسترش شتابان شهرنشینی و تحولات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی ناشی از آن، ناهنجاری‌های اجتماعی در شهرها به طور سرسام‌آوری افزایش یافته است. هدف این پژوهش تحلیل احساس امنیت در شهروندان شهر جدید هشتگرد به منظور سنجش میزان ایمنی شهر و آگاهی یافتن سیاست‌گذاران، تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران از این مساله می‌باشد. روش پژوهش حاضر توصیفی-تحلیلی و از نوع کاربردی است. حجم نمونه از طریق فرمول کوکران ۵۶۷ نفر محاسبه شده است. شیوه نمونه‌گیری در این تحقیق روش نمونه‌گیری تصادفی و خوشه‌ای و ابزار گردآوری اطلاعات از طریق پرسش‌نامه محقق ساخته بود. نتایج پژوهش حاضر بیانگر آن است که میان دو متغیر جنس با میزان احساس امنیت رابطه معنی‌داری وجود دارد. چنانچه زنان نسبت به مردان در شهر جدید هشتگرد احساس امنیت کمتری دارند. تفاوت معنا‌داری بین گروه‌های سنی و احساس امنیت و همچنین میزان درآمد ماهیانه خانوار و احساس امنیت در شهر جدید هشتگرد وجود دارد. بنابراین محله‌های دارای پایگاه اجتماعی و اقتصادی پایین و همچنین گروه‌های آسیب‌پذیر از جمله زنان و کودکان در شهر جدید هشتگرد از میزان احساس امنیت پایین‌تری برخوردار هستند.

واژگان کلیدی: فقر، زنان، احساس امنیت، شهر جدید

هشتگرد

Security sense Measurement of Citizens in Hashtgerd New Town

Abstract

Security is the sense of relief and confidence from no violation to life, property and other human rights. Social disorganization in cities has increased exponentially due to population growth, rapid expansion of urbanization and social, economic, political and cultural changes arising from it. The aim of this study is analysis of the residents security sense in Hashtgerd New Town to safety evaluation and awareness of policy makers and decision-makers from this issue. Research method is analytical and applied. Sample size has been calculated through Cochran formula and it is estimated 567 people. In this study, sampling method was cluster random. The data collection tool has been done through a questionnaire. The results indicate that there is a significant correlation between two variable gender and sense of security. So that women than men are lower sense of security in Hashtgerd New Town. There are Significant differences between age groups and a sense of security and the level of family income and feel secure in Hashtgerd New Town. Thus, sense of security is lower in neighborhoods with low economic and social status as well as vulnerable groups such as women and children in Hashtgerd.

Keywords: poverty; women; Security sense; Hashtgerd New Town

(Santana et al., 2010:4). به تبع این وضعیت، هم اکنون در میان سیاست گذاران و مدیران آگاهی روزافزونی شکل گرفته مبنی بر آنکه که در سده بیست و یکم شاهد بحران جرم، جنایت و خشونت شهری می باشیم (Muggah, 2012:4). درک این نکته که جرم در کجا اتفاق می افتد، کلید درک این موضوع است که چرا جرم رخ داده است (Christens & Speer, 2005:113). همانند سایر فعالیت‌های انسانی (تصادفات ترافیکی، شیوع امراض)، وقوع جرم و بزهکاری در سراسر فضا به طور تصادفی توزیع نمی گردد. توزیع آنها در برخی مکانها متراکم و در برخی دیگر به صورت پراکنده است. این مشخصه توزیع رویدادهای جرم توسط «چینی و راتکلیف»^۱ (۲۰۰۵) به عنوان «کیفیت ذاتی جغرافیایی»^۲ توصیف شده و توسط نظریه‌هایی از جمله اکولوژی جرم (۱۹۸۴)، فعالیت‌های روزمره (۱۹۷۹) و سایرین تبیین گردیده است. مکان‌هایی که توزیع جرم به طور متراکم توزیع شده، «کانون‌های جرم خیز» نامیده می‌شوند. آنها به مکان‌هایی اطلاق می‌شوند که جرم از لحاظ فضایی متمرکز شده است (Fan, 2012:1). در واقع کانون جرم خیز منطقه ای است که دارای بزهکاری بالاتری نسبت به میانگین تعداد رویدادهای مجرمانه یا آشوبگرانه است یا منطقه‌ای که مردم بالاتر از میانگین در خطر قربانی شدن هستند (Hiropoulos & Porter, 2014:17). نتایج مطالعات مختلف نشان دهنده آن است که کانون‌های جرم خیز و مناطق به شدت ناامن منطبق بر بافت‌های ناپسامان، ناکارآمد و فضاهای غیرقابل دفاع از جمله زمین‌های خالی، ساختمان‌های نیمه تمام و خانه‌های خالی و... است که ساکنان آنها از جایگاه اجتماعی-اقتصادی مناسبی برخوردار نیستند و در واقع جزء اقشار فقیر جامعه محسوب می‌شوند. جرم و جنایت، نابرابری، ناامنی و فقر در تعداد قابل توجهی از شهرهای کم درآمد و با درآمد متوسط^۳ نسبت به شهرهای مرفه بالاتر از

رشد شتابان شهرنشینی بویژه رشد شهرهای بزرگ و مسائل مرتبط با آنها از جمله بیکاری، فقر، بهداشت ضعیف، اسکان غیررسمی، تخریب محیط زیست و جرم و جنایت موجب چالش‌های غیرقابل انکاری در بسیاری از کشورهای در حال توسعه شده است (پرهیز، ۱۳۸۹، زیاری و همکاران، ۱۳۸۸، مهدنژاد، ۱۳۸۹). سده بیست و یکم، سده شهرهاست؛ به طور روزافزونی جهان تبدیل به یک محیط شهری شده است. به تقریب ۵۰٪ از جمعیت جهان در شهرها زندگی می‌کنند و بنا بر پیشبینی‌ها این میزان در سال ۲۰۵۰، به ۷۰٪ خواهد رسید (Broere, 2013:1528). «مناطق شهری به صورت یک شمشیر دولبه عمل می‌کنند. به این معنا که از یک طرف «شهرها موتورهای رشد و شاخص‌های پیشرفت هستند» (Singh and Grover, 2015:1)، و به‌عنوان جذاب‌ترین نقاط برای ایجاد ثروت، کارآفرینی، خلاقیت و نوآوری مطرح شده‌اند. از سوی دیگر، این نواحی با چالش‌های مهمی در زمینه بحران‌های زیست محیطی، محرومیت اجتماعی، بیکاری، ترافیک، فقر و نابرابری‌های اجتماعی، قطبش و اختلاف طبقاتی، عدم تأمین اجتماعی، مرگ و میر زودرس کودکان و مادران، بد مسکنی و بی‌مسکنی، بی‌هویتی، ناامنی حق تصرف، اسکان غیررسمی، ناامنی، افزایش فساد و جرم و جنایت مواجه هستند که این مشکلات کیفیت زندگی شهری را به شدت کاهش داده است. جرم و بزهکاری هزینه‌های مادی مستقیمی از لحاظ مالی به همراه دارد. در بریتانیای کبیر در سال ۱۹۹۹ و ۲۰۰۰، حدود ۶۷ میلیارد یورو برای سیستم قضایی و جنایی هزینه نموده است. در حالی که مطالعه مندل و مگنوسن (۱۹۹۳) تخمین زده کل هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم مرتبط با جرم حدود ۵٪ سرانه ناخالص داخلی آمریکا در همان سال بوده است. در استرالیا کل هزینه‌های جرم نشان دهنده ۳٫۸٪ سرانه ناخالص داخلی در سال ۲۰۰۱ و افزایش آن به ۴٫۱٪ در سال ۲۰۰۵ است، این آمار نشان دهنده ۲۵ و ۲۶ میلیارد یورو به ترتیب می‌باشد. افزون بر این، ترس از جرم (اضطراب و ناامنی) از جمله پیامدهای جرم است که واقعا بدتر از خود اعمال مجرمانه می‌باشد

1. Chainey and Ratcliffe
2. Inherent geographical quality
3. Middle- and lower-income cities

حد معمول است. به عنوان مثال میزان قتل در کاراکاس، کپ تاون و بندر اسپانیا به ترتیب ۲/۶، ۱/۷۷ و ۱/۷۲ برابر بیشتر از میانگین آن در ونزوئلا، آفریقای جنوبی، و ترینیداد و توباگو می باشد. خشونت، جرم و جنایت در بسیاری از شهرهای به سرعت در حال رشد آمریکای لاتین، آفریقا و آسیا به پدیده ای شایع و مزمن تبدیل شده است (Muggah, 2012:4). در این میان، شهر جدید هشتگرد یکی از شهرهای جدید اطراف شهر کرج است که در سالهای اخیر به شدت تحت تاثیر ساخت مجتمع های مسکونی گروه های کم درآمد و فقیر در قالب مسکن مهر قرار گرفته است. برنامه ریزی اجرایی برای ساخت بیش از ۵۰ هزار واحد مسکن مهر به این شهر طی سال های اخیر (از سال ۱۳۸۷ تاکنون) انتظام و سازماندهی شهر را با چالش های بزرگی رو به رو ساخته است. به تبعیت از این وضعیت جمعیت دو چندان شده شهر جدید هشتگرد در طول سال های اخیر افزوده شده است. افزون بر این بسیاری از مجتمع های مسکن مهر هنوز در مرحله ساخت هستند و یا ساخت آنها متوقف شده است. به این مساله، باید خالی بودن بسیاری از مجتمع های مسکن مهر بخصوص در فازهای ۷ و ۴ را افزود. به تعبیر بهتر آنها «سکونتگاه های غیر رسمی مدرن در حاشیه شهرهای جدید» هستند، که اکثریت ساکنان این واحدهای مسکونی جز اقشار ضعیف، دهک های پایین، کم درآمد و فقیر جامعه به شمار می آیند. از طرف دیگر تنوع جمعیتی و قومی یا ناهمگنی قومی و نبود انسجام و همبستگی اجتماعی را بایست به مشکلات مجتمع های عظیم مسکن مهر در شهر جدید هشتگرد افزود. همه این مسائل به مثابه وجود جرقه هایی هستند که هر کدام از آنها برای شعله ور شدن جرم و جنایت و بزهکاری کافی هستند و چالش تامین امنیت و ارتقای آن را به یک ضرورت تردید ناپذیر تبدیل نموده است. بر همین اساس به نظر می رسد میزان احساس امنیت در مناطق فقیر و با درآمد پایین، میزان تحصیلات پایین گروه های آسیب پذیر از جمله کودکان و

زنان پایین تر است. در این راستا عمده ترین فرضیه های پژوهش حاضر عبارتند از:

۱. به نظر می رسد زنان نسبت به مردان احساس امنیت کمتری در شهر جدید هشتگرد وجود دارد.
۲. به نظر می رسد بین احساس امنیت و میزان تحصیلات در شهر جدید هشتگرد رابطه مستقیمی وجود دارد.
۳. به نظر می رسد بین احساس امنیت و گروه های سنی در شهر جدید هشتگرد رابطه معناداری وجود دارد.
۴. به نظر می رسد میزان درآمد ماهیانه خانوار و احساس امنیت در شهر جدید هشتگرد رابطه معناداری وجود دارد.

پیشینه پژوهش

اصطلاح آمارهای مربوط به «امورات اخلاقی»^۴ ابتدا در مقاله ای توسط اندرمیشل گیوری^۵ در سال ۱۸۳۳ منتشر شد. در بریتانیا در دهه ۱۸۴۰ جوزف فلتچر^۶ نقشه هایی را از انگلستان و ولز تهیه کرد که نشانگر و نمایشگر فقر، سطوح باسوادی و انواع مختلف جنایت است. فلتچر به دنبال علت وقوع جرم و جنایت بود، اما او با کیوتلت موافق نبود و بین دستورات آموزشی و جنایت رابطه معناداری نمی دید. (شورت، ۱۳۹۱). پرهیز و همکاران در مقاله ای با عنوان «تشکیل پایگاه داده ای جرایم شهری با استفاده از تکنیک های گرافیک مینا، درون یابی و سامانه های اطلاعات جغرافیایی؛ مورد مطالعه جرایم ارتكابی شهر زنجان» (۱۳۹۱) به تحلیل سازمان فضایی ناهنجاری های اجتماعی در شهر زنجان و شناسایی الگوهای مکانی و عوامل تسهیل کننده جرایم ارتكابی پرداخته اند نتایج مطالعه آنها نشان دهنده آن است که توزیع فضایی جرایم ارتكابی در شهر زنجان از الگوی خوشه ای و متمرکز پیروی می کند به گونه ای که محدوده های خاصی از شهر محل تمرکز بزهکاری است و برعکس سایر مناطق

4. Moral Statistics

5. Andr-Michel Guerry

6. Joseph Fletcher

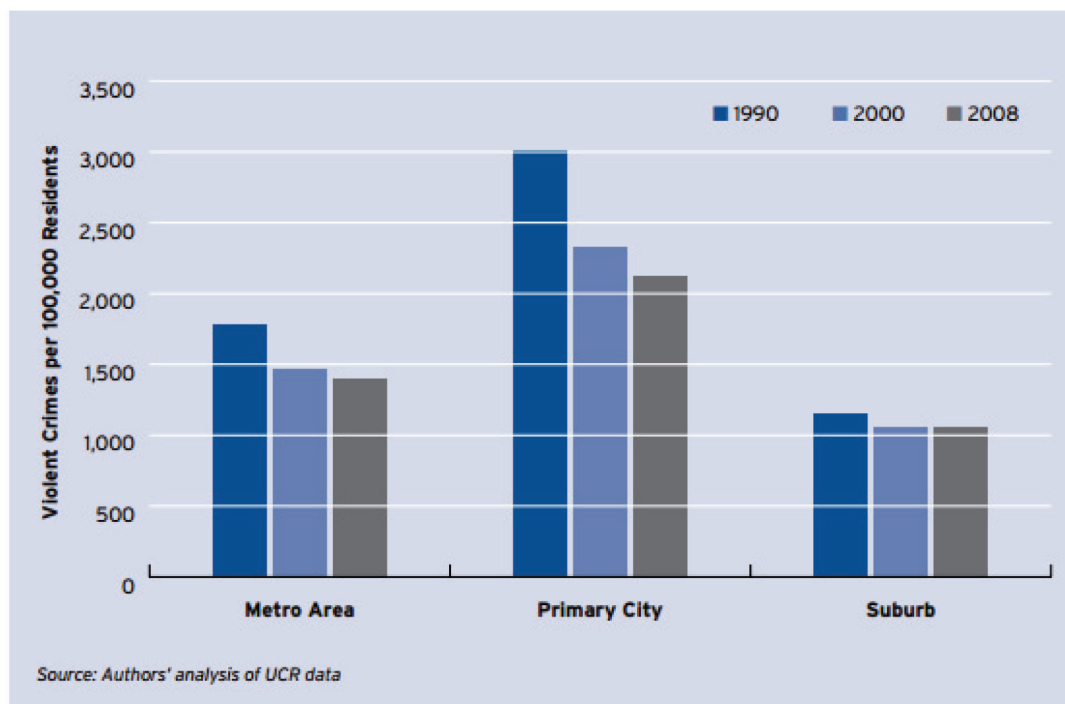
شهر از این نظر پاک و سالم هستند و مرکز متوسط جرایم ارتكابی بر مرکز جغرافیایی شهر زنجان منطبق است. «آرمیتاژ و گامن»^۷ (۲۰۰۹) در مقاله‌ای تحت عنوان «پایداری از طریق امنیت: نگاهی جدید» بر این نکته تاکید کرده‌اند که امنیت بخش لاینفک پایداری است و افراد برای به فعلیت رساندن تمام پتانسیل‌های خود به امنیت وابسته هستند. به اعتقاد «نس و راب»^۸ در مقاله «رفتار فضایی در مناطق مسکونی هلند: چگونه آرایش مسکن بر رفتار ساکنانش تاثیر می‌گذارد» (۲۰۰۹)، رفتار انسان در فضا اتفاق می‌افتد، و آرایش فضایی محیط فرصت‌های گوناگونی برای واکنش افراد فراهم می‌نماید. این فعل و انفعالات بین افراد می‌تواند اجتماعی امن و یا ناامن را پدید آورد. «دانیل دان اسوانسون»^۹ (۲۰۱۰) در رساله‌اش با عنوان «جابجایی و پخش: تحلیل ثانویه ابتکار عمل‌های دره امن لاس و گاس»^{۱۰} به بررسی «ابتکار عمل دره امن» در شهر لاس و گاس پرداخته است. گروه پلیس مادر شهر لاس و گاس استراتژی مشارکت راهبران اجتماع و توانبخشی اعضای گانگستر را بسط داده است. هدف این برنامه آموزش دادن بزهکاران محتمل در زمان‌های بحرانی در طول رویدادهای استرس آور و خطرناک بوده است. در حقیقت، هدف پلیس اجرای رویکردهای پیشگیرانه بوده است، این استراتژی به کاهش جرم و بزهکاری منجر شده است. «ساناتا و همکاران»^{۱۱} (۲۰۱۰) در مقاله‌ای با عنوان «جرم و محیط شهری: تاثیر آنها بر سلامت انسان» به ارزیابی دو موضوع پرداخته‌اند: (۱) رابطه بین جرم در یک منطقه خاص (آمادورا)^{۱۲} واقع در منطقه مادرشهری لیسبون^{۱۳}، و ویژگی‌های منطقه وقوع جرم

و بزه در مطابقت با پیشگیری جرم از طریق طراحی محیطی؛ (۲) مناطق (با نرخ بالای جرم و ترس از جرم) که در آمادورا دارای ریسک سلامت هستند. از نگاه شهروندان، ترس از جرم به عنوان مساله اصلی (۵۴٪) گزارش شده که به میزان ۲۸٪ بر سلامت تاثیر نا مطلوب می‌گذارد. این نتایج بر ضرورت ارزیابی مجدد المان‌های خاص طراحی شهری و رابطه آنها با سطوح جرم بخصوص توجه به ترس از جرم و تاثیر آن بر سلامت شهروندان تاکید دارد. افزون بر این، جرم و ترس از جرم بر رفاه فیزیکی و روانی قربانیان تاثیر می‌گذارد و باعث رفتارهای حایگزین می‌گردد؛ این رفتارها، پیامدهای نامطلوبی برای کل اجتماع به همراه داشته‌اند.

«الیزابت نایون و استیون رافائل»^{۱۴} در گزارشی با عنوان «روند جرم شهری و حومه‌ای در مناطق مادرشهری آمریکا» (۲۰۱۱) بر اساس تحلیل FBI و داده‌های مرکز آمار نشان می‌دهد که جرم‌های مربوط به اموال و خشونت به طور قابل توجهی بین سال‌های ۱۹۹۰ و ۲۰۰۸ در صد منطقه مادرشهری بزرگ آمریکا به علت اعمال سیاست‌های مختلف بخصوص در زمینه شهرسازی کاهش یافته است. میزان جرم‌های خشونت آمیز تقریباً به میزان ۳۰ درصد در شهرها کاهش یافته، در حالی که میزان جرم‌های مربوط به اموال ۴۶ درصد کاهش پیدا کرده است (شکل ۱).

7. Armitage & Gamman
8. Nes & Rueb
9. Daniel Duane Swanson
10. Displacement or diffusion: A secondary analysis of the Las Vegas Safe Village Initiative
11. P. Santana, R. Santos, C. Costa, N. Roque, A. Loureiro
12. Amadora
13. Lisbon Metropolitan Area

14. Elizabeth Kneebone and Steven Raphael

شکل ۱. جرم های خشونت آمیز در هر ۱۰۰۰۰۰ نفر، در صد منطقه مادرشهری بزرگ آمریکا، شهر و حومه؛ ماخذ: Kneebone & Raphael, 2011

از جرم: نمونه مدلین کلمبیا» (۲۰۱۱) به بررسی و تحلیل ناهنجاری های اجتماعی در شهر ۲/۶ میلیونی مدلین پرداخته است. نتایج پژوهش وی نشان دهنده است که مدیریت شهری با اعمال سیاست های شهرگرایی اجتماعی مشتمل بر تمرکز بر مناطق دارای کمترین کیفیت زندگی از نظر کالبدی و اجتماعی و اقتصادی و تلاش جهت نزدیک ساختن این مناطق به استانداردهای زندگی توانسته است به نحو قابل توجهی جرم و جنایت را در شهر کاهش دهد (شکل ۲).

«فولا آرتور وری و اینوکنت چوک و ما»^{۱۵} در مقاله ای تحت عنوان «جرم و امنیت در شهر لاگوس: چالش ها و نتایج» (۲۰۱۱) به بررسی این مقوله در منطقه کلانشهر لاگوس با ۱۷/۵ میلیون نفر جمعیت پرداخته است. نتایج پژوهش آنها نشان می دهد که بین جرم و مکان رابطه مستقیمی وجود دارد چنانچه جرم و جنایت بیشتر در بخش های حاشیه ای و سکونتگاه های غیررسمی اتفاق افتاده است. با وجود این حکومت مرکزی و مدیریت شهری با اعمال سیاست هایی نظیر بازتوزیع ثروت، بهبود حمل و نقل، بهداشت و خدمات اجتماعی، سبز نمودن شهر، باز طراحی زمین های بایر و غیره توانسته اند احساس امنیت را به نحو شایسته ای در این منطقه کلانشهری بهبود بخشند.

«برناردو پرز سالازار»^{۱۶} در مقاله ای با نام «شهرگرایی اجتماعی به عنوان استراتژی پیشگیری

15. Fola Arthur-Worrey and Innocent Chukwuma

16. Bernardo Pérez Salazar

شکل ۲. میزان قتل در کلمبیا و مدلین (۲۰۰۹-۱۹۸۶)؛ ماخذ: Pérez Salazar, 2011

با نام «خوشه های جرم شهری و امنیت در گره های حمل و نقل» (۲۰۱۳) نتیجه گرفته است که گرچه ترکیب اجتماعی و اقتصادی محیط پیرامون ایستگاه ها اثرات قابل توجهی بر وقوع جرم در گره های حمل و نقل داشته اما محیط اجتماعی و کالبدی ایستگاه ها تاثیر بسیار بیشتری داشته اند. به عنوان مثال، نظارت پایین و دید ضعیف در ایستگاه های به همراه اختلاط کاربری اراضی در مناطق اطراف ایستگاه باعث وقوع جرم و جنایت در این ایستگاه ها شده است.

«الی بیتز»^{۲۰} در رساله دکتری خود با عنوان «واندالیسم: جرم مکان»^{۲۱} (۲۰۱۳) به تحلیل ثانویه داده های ثبت شده جرم در خصوص واندالیسم طی شش سال (از آوریل ۲۰۰۴ تا مارس ۲۰۱۰) اقدام نموده است. این تز ارزش بهره گیری از رویکرد تحلیل اکتشافی داده های فضایی در ترکیب با ترسیم نقشه های جغرافیایی محور جرم و بزهکاری و تحلیل لیزا^{۲۲} (شاخص های محلی خودهمبستگی فضایی^{۲۳}) و تحلیل خط سیر گروهی بررسی نموده است. این تحلیل ها توسط داده های به دست آمده از گروه های متمرکز با افسران پلیس مسئول امنیت محله ها تکمیل شده اند

«رابرت موگا»^{۱۷} در کتاب «پژوهشی در خصوص معضلات شهری: شهرنشینی، فقر و خشونت» (۲۰۱۲) به اثرات مستقیم و غیر مستقیم خشونت و جرایم شهری بر شهروندان بخصوص فقرای شهری پرداخته است. همچنین به خشونت، فرسایش انسجام و سرمایه اجتماعی، زوال رفاه اقتصادی و اجتماعی و پیامدهای آن برای حکومت و امنیت شهری توجه نموده است.

«کریستین روز بالثازار»^{۱۸} در تز خود با عنوان «عوامل اقتصادی- اجتماعی موثر بر جرم؛ مورد مطالعه: شهر تگزاس» (۲۰۱۲) به بررسی رابطه بین فاکتورهای اجتماعی و اقتصادی مختلف و جرم و جنایت بخصوص فقر و ناعدالتی درآمدی پرداخته است. به همان اندازه که نرخ جرم و بزهکاری در طول زمان به طور پیوسته افزایش می یابد، نظریه های اکولوژیکی جرم برای تبیین رفتار جرم های خشونت آمیز و جرم بر اموال بسط یافته اند. شناسایی شاخص های احتمالی جرم، گام اول برای توسعه سیاست های اجتماعی است که به پایین آمدن هزینه های وسیع اجتماعی فعالیت های مجرمانه و بزهکارانه کمک خواهد کرد.

«آدریان کورنلیز آیتنبوگارد»^{۱۹} در تز خود

20. Ellie Bates
21. Vandalism: A Crime of Place?
22. LISA analysis
23. Local Indicators of Spatial Autocorrelation

17. Robert Muggah
18. Kristin Ross Balthazar
19. Adriaan Cornelis Uittenbogaard

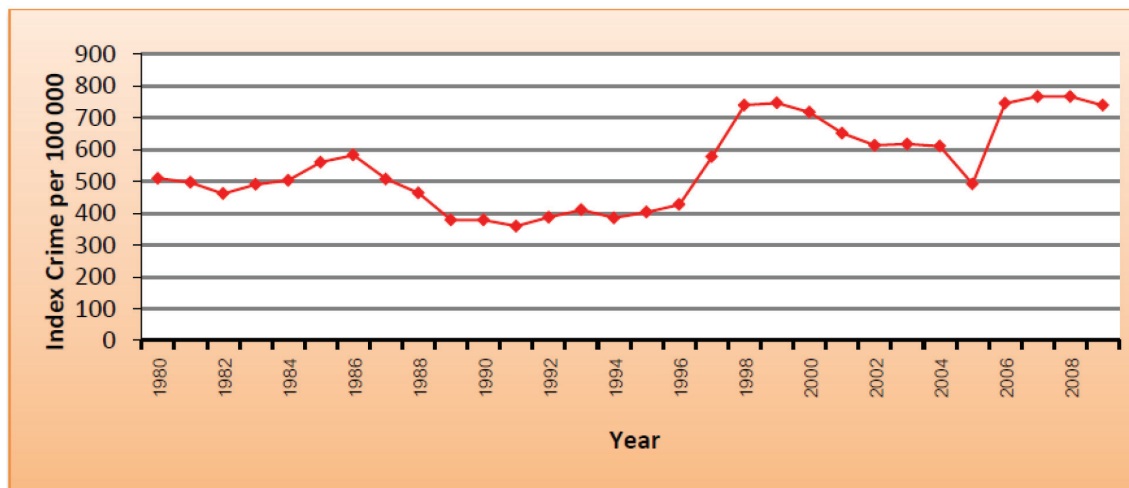
و از نقشه‌های هاشور زده برای کمک به بحث ویژگی‌های مناطق دارای واندالیسم بالا و پایین استفاده شده است. یافته‌ها نشان دهنده آن است که مناطق انباشته، بالا و پایین با مشخصه‌های ویژه وجود دارد که از «جاذبه‌های جرم، فعالیت‌های عادی، محرومیت نسبی و کارآمدی جمعی» تاثیر می‌پذیرند. در واقع با استفاده از رویکردهای کمی و کیفی، دیدگاه‌های مهمی در خصوص ماهیت واندالیسم به عنوان یک جرم وابسته به مکان به دست آمده است. همچنین به این نکته پی برده شد که استفاده از رویکرد زمانی و چند فضایی^{۲۴} از اهمیت شایان توجهی برخوردار است. این موضوعات همراه با توصیه‌هایی برای سیاست‌گذاری آینده در خصوص واندالیسم و رویکردهای روش شناختی و نظری برای جست و جوی رابطه مکان-جرم در رساله مذکور به بحث گذاشته شده‌اند.

«شمس الدین و حسین»^{۲۵} (۲۰۱۳) در مقاله‌ای با عنوان «مفهوم شهر امن و پیشگیری جرم از طریق طراحی محیطی برای پایداری شهری در شهرهای مالزی» به بررسی جرم و ترس از جرم به عنوان یکی از عمده‌ترین چالش‌های شهرهای پایدار پرداخته است. یافته‌های تحقیق نشان دهنده آن است که نرخ جرایم شهری در مالزی طی ۳۲ سال اخیر (از ۲۰۰۷-۱۹۹۷) افزایش یافته است. بر اساس آمارهای پلیس مالزی، شاخص جرم از سال ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۹ افزایش یافته است؛ چنانچه در سال ۲۰۰۷ به بدترین میزان خود رسیده که به طور سرسام آوری از ۱۹۶،۷۸۰ فقره ۵۸۲،۲۰۹ فقره افزایش پیدا کرده است. از آن زمان به بعد افزایش کلی نرخ جرایم به یک بحران تبدیل شده است. بنابراین نرخ جرم و جنایت در مالزی از سال ۱۹۹۱ به میزان ۳۰۰٪ رشد کرده است (شکل شماره ۳).

مدیریت شهری

فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۴۹ زمستان ۱۳۹۶
No.49 Winter 2018

۳۷۳

شکل ۳. شاخص جرم هر ۱۰۰،۰۰۰ نفر در مالزی (۲۰۱۰-۱۹۸۰)؛ ماخذ: Shamsuddin&Hussin,2013:226

«بالوگان و همکاران»^{۲۶} (۲۰۱۴) در مقاله‌ای با عنوان «ترسیم نقشه جرم در نیجریه با استفاده از سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی»، ابتدا وضعیت جرم در «مادر شهر بنین»^{۲۷} را با استفاده از پرسش نامه از پلیس و عموم بررسی نموده است. نتایج پژوهش بیانگر آن است که جرم و بزهکاری در این شهر افزایش یافته و نیروهای پلیس به علت داشتن منابع و روش‌های قدیمی قادر به مدیریت آن نیستند. همچنین عموم مردم به پلیس اعتماد ندارند چنانچه ۸۰٪ آنها به خاطر ترس از در اختیار

24. Multi-spatial and temporal approach

25. Shuhana Binti Shamsuddin, and Natasha Azim Binti Hussin

26. Toju Francis Balogun, Henry Okeke, Christain Ifanyin Chukwukere

27. Benin metropolis

گذاشتن اطلاعات به مجرمان و بزهکاران، موارد را به پلیس گزارش نمی دهند. در پرتو این وضعیت، بخش دوم مقاله احتمال قابلیت استفاده از سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی (GIS) برای مدیریت بهتر جرم و بزهکاری در نیجریه را بررسی کرده است. در این راستا روش انجام کار بدین صورت بیان شده است: (۱) نقشه کاربری اراضی دیجیتال که نشان دهنده موقعیت‌های جرم است؛ (۲) پایگاه داده‌های ژئوفضایی جرم و بزهکاری؛ (۳) تحلیل فضایی با استفاده از GIS. نتایج تحلیل فضایی نشان دهنده کانون‌های جرم خیز، مناطق ناکارآمد از لحاظ امنیت، مناطق همپوشان و مناطق نیازمند کنترل و گشت زنی دائمی پلیس است. مطالعه مذکور ثابت می‌کند که سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی (GIS) دیدگاه بهتری برای مطالعه، ترسیم نقشه، تحلیل جرم و تصمیم‌گیری پیشرو و پیشگیری از جرم ارایه می‌دهند.

«بهارادواج»^{۲۸} (۲۰۱۴) در مقاله‌ای با نام «آیا فقر مادر جرم است؟ شواهد تجربی در خصوص تاثیر فاکتورهای اجتماعی-اقتصادی بر جرم و بزهکاری در هند» به بررسی نقش رشد اقتصادی، بیکاری، شهرنشینی و کیفیت سیستم قضایی در جرایم پرداخته است. به این دلیل هند به عنوان نمونه موردی انتخاب شده که این کشور منابع و تامین مالی‌اش را به سمت رشد اقتصادی، کاهش فقر و بازدارندگی جرم و بزهکاری رهنمون ساخته است. نتایج پژوهش حاضر از لحاظ آماری نشان دهنده اثر مثبت فقر، رشد درآمد ناعادلانه و کیفیت پایین سیستم قضایی بر وقوع جرایم مرتبط با اموال است. افزون بر این، فقر دارای بالاترین اثر بر دزدی است. همینطور بین آموزش و جرم رابطه مستقیمی وجود دارد، به گونه‌ای که ۱۰٪ افزایش در سرانه هزینه در آموزش و پرورش هند منجر به کاهش ۱۱-۹,۲٪ میزان کلی جرم بر اموال شده است.

«لاکشمی آیر و پتیا توپالوا»^{۲۹} (۲۰۱۴) در مقاله‌ای با عنوان «فقر و جرم: شواهدی از شوک‌های تجارت و بارش در هند» به دنبال

پاسخ دادن به این سوال است که آیا فقر به جرم می‌انجامد؟. سعی شده با استفاده از دو شوک برون روینده و مستقل برای درآمد خانوار در روستاهای هند به این مساله پرداخته شود: کاهش چشمگیر در تعرفه گمرگی واردات در اوایل دهه ۱۹۹۰ و تغییرات بارش. یافته‌های تحقیق نشان دهنده آن است که شوک‌های تجاری و بازرگانی، وقوع جرایم خشونت آمیز و جرایم اموال را افزایش داده است. رابطه بین شوک‌های بازرگانی-تجاری و جرم و جنایت مشابه با آن چیزی است که بین بارش و جرم مشاهده شده است. افزون بر این، نتایج پژوهش حاضر اثرات علت و معلولی فقر بر جرم و جنایت را شناسایی نموده است.

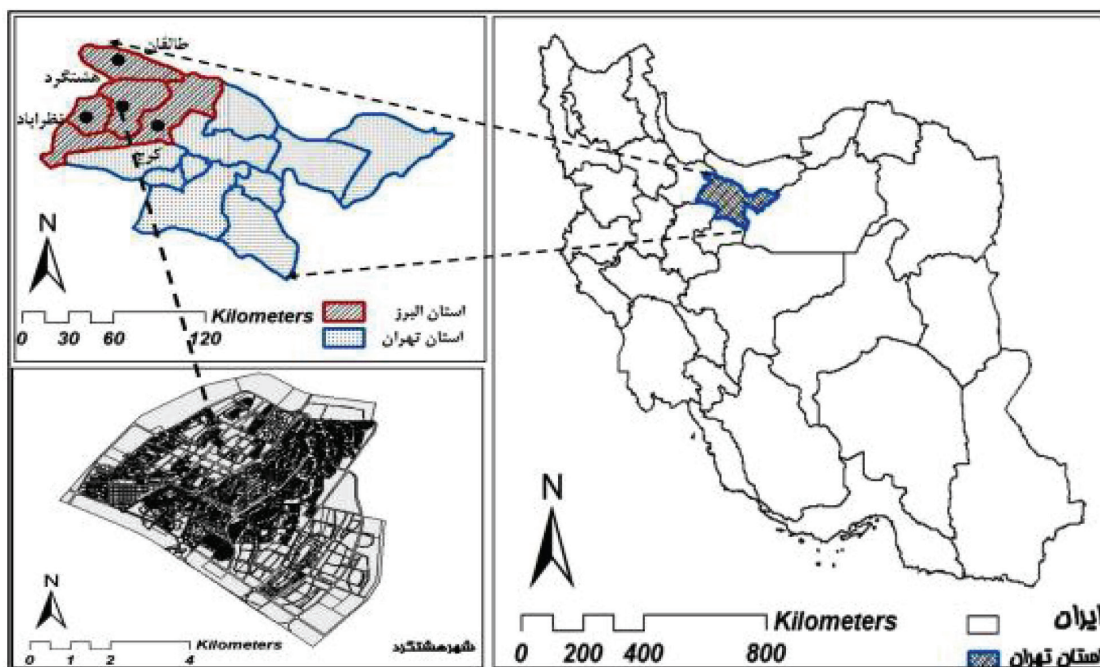
موقعیت شهر جدید هشتگرد

شهر جدید هشتگرد یکی از شهرهای استان البرز است. این شهر در مجاورت شهر هشتگرد قرار دارد و در سال‌های اخیر بنا نهاده شده است. از نظر تقسیمات کشوری، شهری مجزا از هشتگرد است و در بخش مرکزی شهرستان ساوجبلاغ قرار گرفته است. بنابر سرشماری مرکز آمار ایران، جمعیت شهر جدید هشتگرد در سال ۱۳۸۸ برابر با ۱۸۵۹۸ نفر بوده است، در حالی که در فاصله ۶ سال و با اجرای نیمه تمام طرح مسکن مهر هم اکنون جمعیت این شهر به حدود ۸۰ هزار نفر رسیده است و با اتمام پروژه های مسکن مهر جمعیت این شهر به ۲۰۰ هزار نفر خواهد رسید. بر همین اساس توسعه شتابان و پراکنده شهر جدید هشتگرد، وجود فضاهای خالی زیاد (شکل شماره ۴)، نیمه تمام ماندن پروژه ها، نبود امکانات رفاهی و خدماتی در محدوده های شهر نظیر آب، برق، گاز، تلفن، مدرسه، مسجد، مراکز درمانی بهداشتی، حمل و نقل عمومی و فضاهای فرهنگی، خالی ماندن بسیاری از واحدهای مسکونی، تنوع قومیت ها، عدم احساس تعلق مکانی و در نهایت تمرکز مهاجران فقیر در جست و جوی معیشت موجب ایجاد فضاهای مستعد برای انواع ناهنجاری ها و جرایم در سطح شهر جدید هشتگرد شده است.

28. Ashish Bharadwaj

29. Lakshmi Iyer and Petia Topalova

شکل ۴. موقعیت شهر جدید هشتگرد در تقسیمات سیاسی کشور و استان البرز؛ ماخذ: نگارندگان

برگزیده شد. شیوه نمونه‌گیری در این تحقیق روش نمونه‌گیری تصادفی و خوشه‌ای و ابزارگردآوری اطلاعات از طریق پرسش‌نامه محقق ساخته بود، که با توجه به اهداف در دو قسمت عمده تدوین گردید؛ قسمت اول مشخصات دموگرافیک (جنسیت، سن، میزان تحصیلات، میزان درآمد ماهیانه) و قسمت دوم پرسش‌نامه، مربوط به رابطه احساس امنیت با مقوله‌های مذکور است. در سنجش پایایی پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد. چنانچه ارقام مندرج در جدول شماره ۱ نشان می‌دهد این متغیر از پایایی لازم برخوردار است، نتایج برآورد معرف‌های متغیر ارتقاء امنیت در شهر جدید هشتگرد با استفاده از پتانسیل‌های معماری و شهرسازی، بیانگر آن است که مقدار ضریب آلفا در سطح مطلوبی است ($\text{Alpha} = 0/744$). دامنه این آزمون میان ۰ تا ۱ در نوسان است. هر چه ضریب به عدد یک نزدیکتر باشد، گویه‌های مورد استفاده روایی بالاتری دارند. بنابراین گویه‌های این متغیر از پایایی لازم برخوردار است.

افزون بر این بر اساس سناریوی پیش‌بینی شده قرار شد جمعیت شهر جدید هشتگرد تا سال ۱۳۷۵، بین ۳۰ تا ۳۸ هزار نفر، سال ۱۳۸۵ بین ۱۰۲ تا ۱۴۳ هزار نفر و تا سال ۱۳۹۵ بین ۲۳۰ تا ۳۵۰ هزار نفر در هشتگرد سکونت خواهند یافت. در حالی که این سیر پیش‌بینی شده روال عادی خود را طی نکرده و به طور نامتوازن حرکت نموده است. به گونه‌ای که در عالم واقع تا سال ۱۳۷۵ جمعیت آن حدود ۲ هزار نفر بوده، و در سال ۱۳۸۵ به ۱۵۷۳۶ نفر رسیده و در سال ۱۳۹۹۰ به بیش از ۲۲ هزار نفر رسیده است.

روش تحقیق

جامعه آماری در این تحقیق شهر جدید هشتگرد می‌باشد که براساس سرشماری نفوس و مسکن مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۰ تعداد ۲۲۷۲۴ نفر از جمعیت شهرستان البرز را به خود اختصاص داده است. حجم نمونه از طریق فرمول کوکران ۳۷۸ نفر محاسبه شده است. حجم نمونه در عد ۱/۵ (اندازه تأثیر) ضرب و عدد ۵۶۷ به عنوان حجم نمونه نهایی

جدول ۱. نتایج آزمون آلفای کرونباخ درباره ارتقاء امنیت در شهر جدید هشتگرد با استفاده از پتانسیل های معماری و شهرسازی؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

ضریب آلفا	۰/۷۴۴
تعداد گویه	۶۴

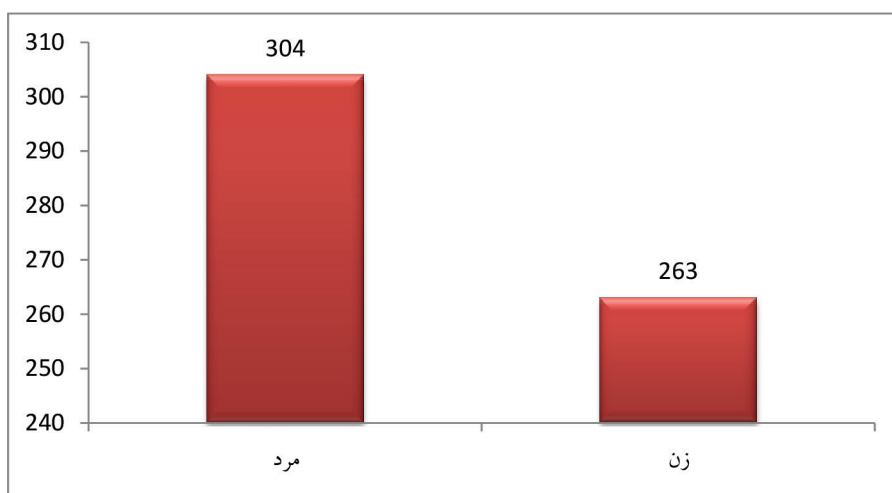
مشخصات توصیفی پیمایش

جنسیت

کل افراد مورد مطالعه در این تحقیق ۵۶۷ نفر بود که در این میان ۳۰۴ نفر (۵۳/۶۰ درصد) را مردان و ۲۶۳ نفر (۴۶/۴۰ درصد) را زنان تشکیل دادند (جدول ۲ و شکل شماره ۵).

جدول ۲. توزیع پاسخ گویان به بر حسب جنس؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

جنسیت	تعداد	درصد
مرد	۳۰۴	۵۳/۶۰
زن	۲۶۳	۴۶/۴۰

شکل ۵. نمودار تعداد پاسخ گویان بر حسب جنس؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

گروه سنی

۴/۲ درصد پاسخ گویان در گروه سنی ۱۰ تا ۲۰ سال، ۲۲ درصد در گروه ۲۰ تا ۳۰ سال، ۵۷/۵۰ درصد در گروه ۳۰ تا ۴۰ سال، ۱۰/۱۰ درصد در گروه ۴۰ تا ۵۰ سال، ۱/۹۰ درصد در گروه ۵۰ تا ۶۰ و ۴/۲۰ درصد در گروه ۶۰ سال و بیشتر قرار داشتند (جدول شماره ۳ و شکل شماره ۶).

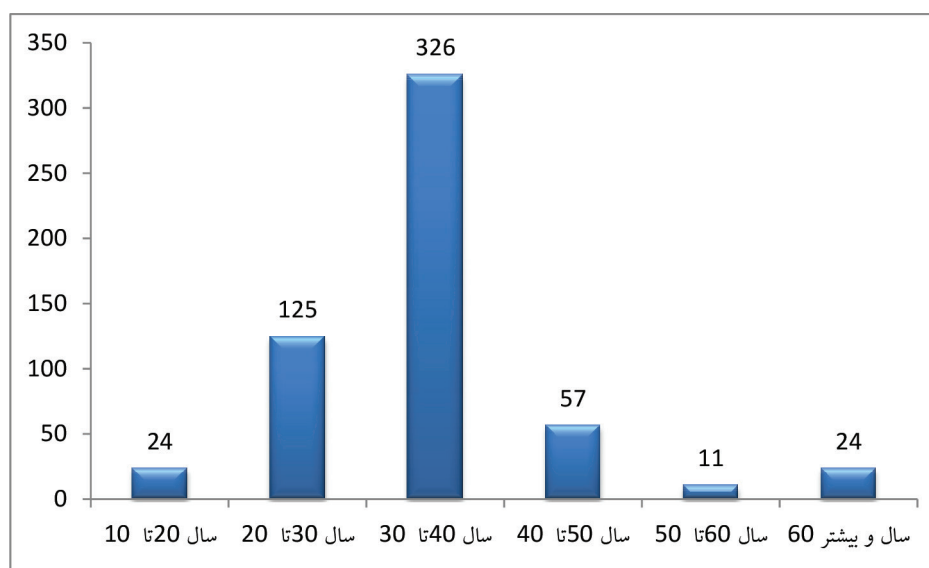
جدول ۳. توزیع پاسخ گویان به بر حسب گروه سنی؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

گروه سنی	تعداد	درصد
۱۰ تا ۲۰ سال	۲۴	۴/۲
۲۰ تا ۳۰ سال	۱۲۵	۲۲
۳۰ تا ۴۰ سال	۳۲۶	۵۷/۵۰
۴۰ تا ۵۰ سال	۵۷	۱۰/۱۰
۵۰ تا ۶۰ سال	۱۱	۱/۹۰
۶۰ سال و بیشتر	۲۴	۴/۲۰

مدیریت شهری

فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۴۹ زمستان ۱۳۹۶
No.49 Winter 2018

۳۷۷

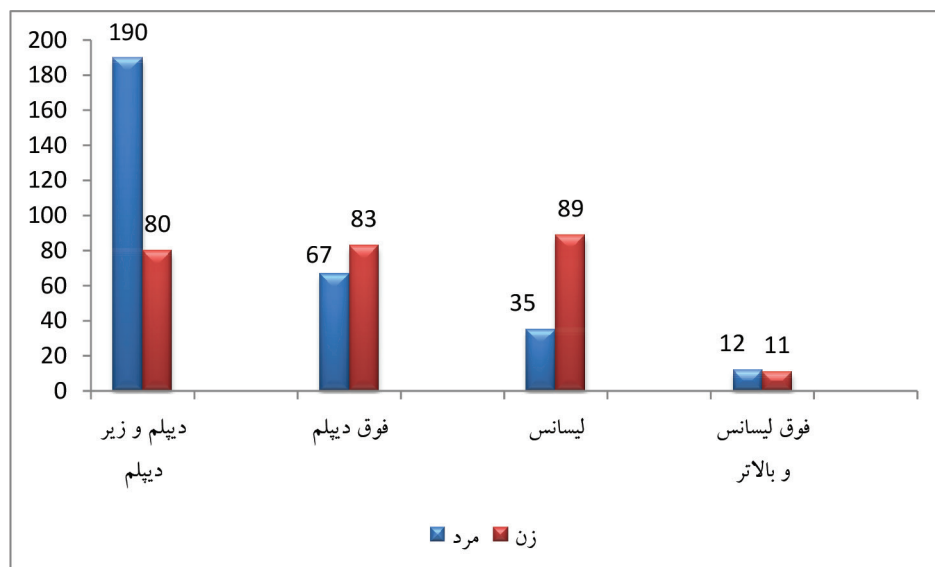
شکل ۶. نمودار تعداد پاسخ گویان بر حسب گروه سنی؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

میزان تحصیلات

۷۰/۳۷ درصد مردان و ۲۹/۶۳ درصد زنان تحصیلات دیپلم و زیر دیپلم داشته اند. ۴۴/۶۷ درصد مردان و ۵۵/۳۳ درصد زنان تحصیلات فوق دیپلم داشتند، ۲۸/۲۳ درصد مردان و ۷۱/۷۷ درصد زنان لیسانس و ۵۲/۱۷ درصد مردان و ۴۷/۸۳ درصد زنان فوق لیسانس و بالاتر بودند (جدول ۴ و شکل شماره ۷).

جدول ۴. توزیع وضعیت تحصیلات پاسخ گویان به بر حسب جنس؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

تحصیلات جنس	دیپلم و زیر دیپلم		فوق دیپلم		لیسانس		فوق لیسانس و بالاتر	
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
مرد	۷۰/۳۷	۱۹۰	۴۴/۶۷	۶۷	۲۸/۲۳	۳۵	۱۲	۵۲/۱۷
زن	۲۹/۶۳	۸۰	۵۵/۳۳	۸۳	۷۱/۷۷	۸۹	۱۱	۴۷/۸۳
کل	۱۰۰	۲۷۰	۱۰۰	۱۵۰	۱۰۰	۱۲۴	۲۳	۱۰۰

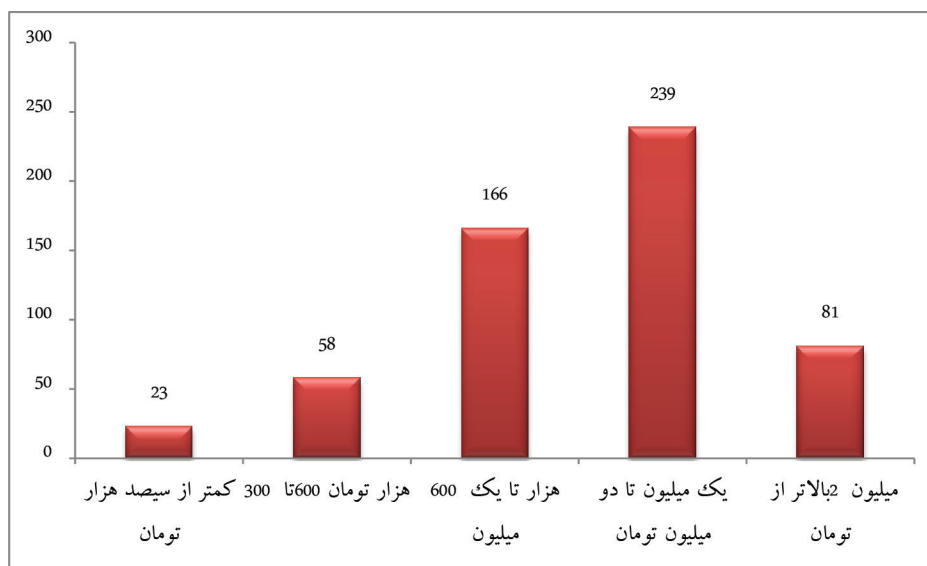
شکل ۷. نمودار وضعیت تحصیلات پاسخ گویان به بر حسب جنس؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

میزان درآمد ماهیانه خانوار

میزان درآمد ماهیانه خانوار در ۴/۱۰ درصد از پاسخ گویان کمتر از سیصد هزار تومان، ۱۰/۲۰ درصد ۳۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان، ۲۹/۳۰ درصد ۶۰۰ هزار تا یک میلیون، ۴۲/۲۰ درصد یک میلیون تا دو میلیون تومان و ۱۴/۳۰ درصد بالاتر از ۲ میلیون تومان بوده است (جدول ۵ و شکل شماره ۸).

جدول ۵. توزیع پاسخ گویان به بر حسب میزان درآمد ماهیانه خانوار؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

درآمد ماهیانه خانوار	تعداد	درصد
کمتر از سیصد هزار تومان	۲۳	۴/۱۰
۳۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان	۵۸	۱۰/۲۰
۶۰۰ هزار تا یک میلیون	۱۶۶	۲۹/۳۰
یک میلیون تا دو میلیون تومان	۲۳۹	۴۲/۲۰
بالاتر از ۲ میلیون تومان	۸۱	۱۴/۳۰

شکل ۸. نمودار تعداد پاسخ گویان بر حسب میزان درآمد ماهیانه خانوار؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

فرضیه اول: به نظر می‌رسد زنان نسبت به مردان احساس امنیت کمتری در شهر جدید هشتگرد وجود دارد.

نتایج استفاده از آزمون خی دو و ۷ کرامر حاکی از آن است که میان دو متغیر جنس با میزان احساس امنیت رابطه معنی داری وجود دارد. چنانچه ارقام مندرج در جدول زیر نشان می‌دهد زنان نسبت به مردان در شهر جدید هشتگرد احساس امنیت کمتری دارند (۰۵/۰۱ =). (جدول ۶).

جدول ۶. وضعیت احساس امنیت شهروندان بر حسب جنس در شهر جدید هشتگرد

جنسیت / احساس امنیت	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
مرد	۱۱/۲۰	۱۹/۱۰	۴۳/۸۰	۲۲/۴۰	۳/۶۰
زن	۱۳/۳۰	۳۰/۸۰	۲۹/۷۰	۲۲/۱۰	۴/۲۰

$$X^2 = ۱۶/۰۷$$

$$V = ۰/۱۶۸ \text{ کرامر}$$

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16.070 ^a	4	.003
Symmetric Measures			
	Value	Approx. Sig.	
Nominal by Nominal	Phi	.168	.003
	Cramer's V	.168	.003
N of Valid Cases		567	

فرضیه دوم: به نظر می‌رسد بین احساس امنیت و میزان تحصیلات در شهر جدید هشتگرد رابطه مستقیمی وجود دارد.

نتایج آزمون‌های کندال و d سامرز پیرامون رابطه آماری بین متغیر تحصیلات و احساس امنیت در شهر جدید هشتگرد حاکی از آن است که نتایج چندان متفاوت نیست اگر چه در میان افراد دارای تحصیلات بالاتر اختلاف وجود دارد، ولی آنقدر مشهود نیست که منجر به رابطه معناداری شود (جدول ۷).

جدول ۷. وضعیت احساس امنیت شهروندان بر حسب سطح تحصیلات در شهر جدید هشتگرد

تحصیلات / احساس امنیت	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
دیپلم و زیر دیپلم	۱۲/۶۰	۱۷	۴۹/۳۰	۱۷	۴/۱۰
فوق دیپلم	۸	۳۹/۳۰	۳۰	۱۵/۳۰	۷/۳۰
لیسانس	۸/۹۰	۱۸/۵۰	۲۶/۶۰	۴۶	۰
فوق لیسانس و بالاتر	۵۲/۲۰	۴۷/۸۰	۰	۰	۰

Kendall's tau-c = - 0.020 Sig = 0.568
Somers'd = -0.023 Sig = 0.568

		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.	
Ordinal by Ordinal	Somers' d	Symmetric	-.022	.038	-.571	.568
		Level of education; Dependent	-.021	.036	-.571	.568
		Feeling of security Dependent	-.023	.041	-.571	.568
	Kendall's tau-c		-.020	.035	-.571	.568
N of Valid Cases		567				

ماخذ: محاسبات نگارندگان

فرضیه سوم: به نظر می‌رسد بین احساس امنیت و گروه‌های سنی در شهر جدید هشتگرد رابطه معناداری وجود دارد.

نتایج آزمون‌های کندال و d سامرز پیرامون رابطه آماری بین متغیر گروه‌های سنی و احساس امنیت در شهر جدید هشتگرد حاکی از آن است که تفاوت معناداری بین گروه‌های سنی و احساس از امنیت در شهر جدید هشتگرد وجود دارد (جدول ۸).

جدول ۸. وضعیت احساس امنیت شهروندان بر حسب گروه سنی در شهر جدید هشتگرد

گروه سنی / احساس امنیت	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
۱۰-۲۰	۱۰۰	۰	۰	۰	۰
۲۰-۳۰	۸/۸۰	۴۵/۶۰	۳۶	۹/۶۰	۰
۳۰-۴۰	۱۰/۴۰	۱۷/۸۰	۴۰/۸۰	۲۷/۶۰	۳/۴۰
۴۰-۵۰	۰	۴۲/۱۰	۵۷/۹۰	۰	۰
۵۰-۶۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰
۶۰ +	۰	۰	۰	۱۰۰	۰
کل	۱۲/۲۰	۲۴/۵۰	۳۷/۲۰	۲۲/۲۰	۳/۹۰

Kendall's tau-c = - 0.268 Sig = 0.001
Somers'd = -0.353 Sig = 0.001

			Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Ordinal by Ordinal	Somers' d	Symmetric	.319	.033	9.034	.000
		Age group Dependent	.291	.031	9.034	.000
		Feeling of security Dependent	.353	.036	9.034	.000
	Kendall's tau-c		.268	.030	9.034	.000
N of Valid Cases			567			

فرضیه چهارم: به نظر می‌رسد میزان درآمد ماهیانه خانوار و احساس امنیت در شهر جدید هشتگرد رابطه معناداری وجود دارد. نتایج آزمون‌های کندال و d سامرز نشان داد که بین متغیر میزان درآمد ماهیانه خانوار و احساس امنیت در شهر جدید هشتگرد رابطه معنی داری وجود دارد (جدول ۹).

جدول ۹. وضعیت احساس امنیت شهروندان بر حسب درآمد در شهر جدید هشتگرد

گروه سنی / احساس امنیت	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
کمتر از سیصد هزار تومان	۰	۵۲/۲۰	۰	۰	۴۷/۸۰
از ۳۰۰ تا ۶۰۰ هزار	۲۰/۷۰	۰	۱۹	۶۰/۳۰	۰
از ۶۰۰ هزار تا یک میلیون	۶/۶۰	۲۷/۱۰	۵۳	۶/۶۰	۶/۶۰
از یک میلیون تا دو میلیون	۹/۶۰	۲۹/۷۰	۴۱/۸۰	۱۸/۸۰	۰
بالاتر از ۲ میلیون	۲۸/۴۰	۱۳/۶۰	۱۴/۸۰	۴۳/۲۰	۰
کل	۳/۹۰	۲۲/۲۰	۳۷/۲۰	۲۴/۵۰	۱۲/۲۰

نتیجه گیری و جمع‌بندی

امنیت رکن اصلی توسعه پایدار شهری است، به طوری که در صورت وجود امنیت اجتماعی و جامعه ای ایمن می‌توان در جهت رشد و بالندگی جامعه گام‌های اساسی برداشت. به طور کلی احساس امنیت در شهر جدید هشتگرد بخصوص در محله‌های فقیرنشین و دارای پایگاه اقتصادی و اجتماعی ضعیف و همچنین اقشار آسیب پذیر از جمله زنان و کودکان در سطح قابل قبولی قرار ندارد. بنابراین سیاست گذاران و برنامه ریزان باید به سمت توانمندسازی و تقویت شبکه‌های دوستی و انسجام اجتماعی در محله‌های شهر جدید هشتگرد و همینطور افزایش سرانه امکانات و خدمات رفاهی گام بردارند. به طور کلی، از جمله عمده‌ترین دلایل امنیت پایین در شهر جدید هشتگرد می‌توان به مسائلی بدین شرح اشاره نمود:

۱. روابط همسایگی و ارتباطات اجتماعی در شهر جدید هشتگرد از انسجام، استحکام و پایداری کمتری برخوردار است؛
۲. طراحی و ساخت فضاها در شهر جدید هشتگرد شرایط ویژه‌ای از جمله عدم انسجام بافت کالبدی و وجود اراضی باز، وجود کارگاه‌های

ساختمانی، حاکم شدن انواع معماری مدرن و... دارد؛

۳. دوری از شهر مادر و وجود وابستگی‌های اجتماعی، اقتصادی، خدماتی و... شهر جدید از یک سو و کمبود امکانات حمل و نقل عمومی جهت رفت و آمد به این شهر؛
۴. نارسایی احتمالی تجهیزاتی و خدماتی شهر جدید به ویژه در مراحل اولیه ساخت و یا در فازهای جدید شهر؛
۵. خالی ماندن بیش از حد واحدهای مسکونی در برخی ساختمان‌ها، همین‌طور وجود زمین‌های بایر و ساخته نشده، توأم با وجود کارگاه‌های ساختمانی نیمه تمام، در هشتگرد موجبات نگرانی و از این حیث کاهش «احساس امنیت» درصد زیادی از خانوارها را فراهم کرده است. چراکه هریک از این مکان‌ها به دلیل عدم امکان نظارت اجتماعی مطلوب می‌توانند مستعد خطر و جرم خیزی تلقی شوند.
۶. کمبود و یا ضعف نظارت‌های رسمی و غیر رسمی و برخورد با جرایم و ناهنجاری‌های اجتماعی.

منابع و مأخذ

- Socioeconomic Determinants of Crime: the Case of Texas, Dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of MSc in Economics, at the Universidade Católica Portuguesa.
10. Bates, Ellie, (2013), Vandalism: A Crime of Place? thesis submitted in fulfillment of the requirements for a postgraduate degree (e.g. PhD, MPhil, DCLinPsychol), University of Edinburgh.
  11. Bharadwaj, Ashish, (2014), Is poverty the mother of crime? Empirical evidence of the impact of socioeconomic factors on crime in India, Revista Atlántica de Economía – Volumen 1 – 2014.
  12. Broere, Wout, (2013), urban problems - underground solutions, Advances in Underground Space Development- Zhou, Cai & Sterling (eds), 2013 by The Society for Rock Mechanics & Engineering Geology (Singapore), Published by Research Publishing.
  13. Christens, Brian; Speer, Paul W, (2005), PREDICTING VIOLENT CRIME USING URBAN AND SUBURBAN DENSITIES, Vanderbilt University.
  14. Fan, Shuzhan, (2012), The Spatial-Temporal Prediction of Various Crime Types in Houston, Tx Based on Hot-Spot Techniques, A Thesis Submitted to the Graduate Faculty of the Louisiana State University and Agricultural and Mechanical College in partial fulfillment of the requirement for the degree of Master of Science, in The Department of Geography and Anthropology, B.E., Central South University, 2012 August 2014.
  15. Hiropoulos, Alexandra; Porter, Jeremy, (2014), VISUALISING PROPERTY CRIME IN GAUTENG, Applying GIS to crime pattern theory, SA Crime Quarterly No 47, March 2014.
  16. Iyer, Lakshmi; Topalova, Petia, (2014), Poverty and Crime: Evidence from Rainfall and Trade Shocks in India, Harvard Business School, Working Paper, September 2, 2014.
  17. Kneebone, Elizabeth and Raphael, Steven, (2011), City and Suburban Crime Trends in Metropolitan America, Metropolitan Policy Program at
  1. پرهیز، فریاد؛ مشکینی، ابوالفضل؛ مهدنژاد، حافظ؛ مرادی نیا، سجاد (۱۳۹۱) تشکیل پایگاه داده‌های جرایم شهری با استفاده از تکنیک‌های گرافیک مینا، درون یابی و سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی، فصلنامه مطالعات اجتماعی، صص ۷۸-۵۵.
  ۲. زیاری، کرامت الله و مهدنژاد، حافظ و پرهیز، فریاد (۱۳۸۸) مبانی و تکنیک‌های برنامه ریزی شهری، انتشارات دانشگاه بین المللی چابهار.
  ۳. شورت، جان رنه، (۱۳۹۱) نظریه شهری، ارزیابی انتقادی، ترجمه دکتر کرامت اله زیاری، حافظ مهدنژاد و فریاد پرهیز، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ دوم، تهران.
  ۴. مشکینی، ابوالفضل؛ پرهیز، فریاد؛ مهدنژاد، حافظ (۱۳۹۰) بررسی جرایم شهری در منطقه اسکان غیررسمی اسلام آباد زنجان با استفاده از GIS، دو فصلنامه آموزشی، پژوهشی و اطلاع رسانی شکل، سال ششم، شماره ۶، صص ۷۴-۷۷.
  ۵. مهدنژاد، حافظ، (۱۳۸۹) تحلیل کاربری فضای سبز در اسلامشهر با تاکید بر توسعه پایدار، پایان نامه برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری به استاد راهنمایی دکتر کرامت اله زیاری، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران.
  6. Armitage, R., & Gamman, L. (2009). Sustainability via Security: A New Look. Built Environment, 35(3), 297301-.
  7. Arthur-Worrey, Fola and Chukwuma, Innocent, (2011), The Lagos State Crime and Safety Survey, Challenges and Outcome, 12th UN Congress on Crime Prevention and Criminal Justice, Salvador, Brazil, April 12 2010, 19-.
  8. Balogun, Toju Francis ; Okeke, Henry; Chukwukere, Christain Ifanyin, (2014), Crime Mapping in Nigeria Using GIS, Journal of Geographic Information System, 2014, 6, 453466-.
  9. Balthazar, Kristin Ross, (2012), The

BROOKINGS.

18. Muggah, Robert,(2012), Researching the Urban Dilemma: Urbanization, Poverty and Violence, International Development Research Centre 2012 .
19. Nes, A. v., & Rueb, L. (2009). Spatial Behaviour in Dutch Dwelling Areas- How Housing Layouts Affects the Behaviour of its Users. Paper presented at the 7th International Space Syntax Symposium, Stockholm.
20. Pérez Salazar, Bernardo,(2011), Social Urbanism as a Crime Prevention Strategy: The Case of Medellin, Colombia, 12th UN Congress on Crime Prevention and Criminal Justice, Salvador, Brazil, April 122010 , 19-.
21. Santana, P; Santos, R; Costa, C; Roque, N; Loureiro, A,(2010), Crime and Urban Environment: Impacts on Human Health, Institute for Geographical Studies University of Coimbra, 3004-530 Coimbra, Portugal.
22. Shamsuddin, Shuhana Binti; Hussin, Natasha Azim Binti,(2013), Safe City Concept and Crime Prevention Through Environmental Design (CPTED) for Urban Sustainability in Malaysian Cities, 2013 American Transactions on Engineering & Applied Sciences.
23. Singh, R.B; Grover, Aakriti,(2015), Sustainable Urban Environment in Delhi Mega City: Emerging Problems and Prospects for Innovative Solutions, Department of Geography, Delhi School of Economics, University of Delhi.
24. Swanson, Daniel Duane,(2010), «Displacement or diffusion: A secondary analysis of the Las Vegas Safe Village Initiative», Master of Art Degree in Criminal Justice, Department of Criminal Justice Greenspun College of Urban Affairs, Graduate College University of Nevada Las Vegas, May 2010.
25. Uittenbogaard, Cornelis Adriaan,(2013), Clusters of Urban Crime and Safety in Transport Nodes, KTH Royal Institute of Technology, School of Architecture and the Build Environment, Dept of Real Estate and Construction Management, Stockholm.